

Kjell Bjørndalen, leder i Fellesforbundet:

Innledning på regjeringens samråd om CO₂-håndtering på Kårstø, 26.01.07

Når den rød-grønne regjeringen fastsatte at Kårstø-anlegget skulle fullrenses innen 2009, var det et uttrykk for en sterk miljøpolitisk vilje. Men NVEs rapport, som ble offentliggjort i desember, viser at en fullrensing ikke vil være teknisk mulig før tidligst ved årsskiftet 2011/12. Da er det prisverdig at regjeringen innkaller til et samråd for å få belyst situasjonen på grunnlag av de nye opplysningene som nå foreligger.

Jeg oppfatter at vi nå må løse to utfordringer:

1. Hvordan kan vi finne tekniske og fornuftige løsninger som best mulig innfrir de høye miljøpolitiske målene regjeringen har satt seg.
2. Hvordan kan vi gjennom denne storstilte statlige satsningen bidra til å sette norsk teknologi og leverandørindustri i førersetet og bli internasjonalt ledende innenfor rensing av CO₂.

Dersom vi nå ensidig og isolert ser etter løsninger som gir den raskest mulige fullrensing på Kårstø, vil det ende med at vi kjøper eksisterende og lite utprøvde løsninger fra store japanske eller amerikanske selskaper. Disse selskapene vil kunne få leveranser til Kårstø på 3-7 milliarder kroner, uten at det skjer norsk teknologiutvikling. Statlige midler vil da bli brukt på en måte som legger norsk teknologiutvikling for CO₂-rensing "død". En slik anvendelse av statlige midler er uakseptabel.

Norge bør velge en strategi for utviklingen av renseprosjektet på Kårstø som kan settes inn i en bredere og større miljø- og næringspolitisk plan. Løsningen vi velger på Kårstø må støtte opp under og bidra til at løsningene på Mongstad og Tjeldbergodden blir enda bedre og mer kostnadseffektive.

Utviklingen av renseteknologi og løsninger for CO₂ håndtering fordrer at det legges opp til en helhetlig plan for alle prosjektene som nå er under bygging eller utvikling. Staten må derfor raskt etablere en forhandlingsmotpart for industrien, slik at de aktuelle industrimiljøer har en oppdragsgiver å forholde seg til.

Gasskraftverket på Kårstø skal stå ferdig i løpet av 2007. Norsk leverandørindustri har klart et prosjekt for et pilotanlegg for CO₂-fangst, som kan være i drift på Kårstø i fjerde kvartal 2009 og rens 10 % av utslippene. Et slikt pilotanlegg kan gi full CO₂-rensing på Mongstad ca ett år før planlagt. Miljøpolitisk er dette viktigere enn et fullskala rensanlegg på Kårstø fra 2011/2012. Ikke minst i forhold til usikkerheten om anleggets daglige driftstid.

Forutsetningen er at det fattes beslutning om dette nå. Anlegget kan finansieres ved en omprioritering av de ca. 800 mill. kr. som allerede er bevilget til CO₂ fangstanlegg på Kårstø. Anlegget bør bli et nasjonalt testanlegg som i framtida kan brukes til å teste ulike og konkurrerende teknologier.

Forslag til plan:

Vi mener det er naturlig å legge følgende forutsetninger til grunn for en plan:

- Etablering av et pilotprosjekt på Kårstø, der teknologiutvikling, demonstrasjon og kvalifisering av teknologi bør starte umiddelbart. Dette for å stimulere innovative

løsninger og begrense risiko og kostnader ved fullskala anlegg.

- Driftserfaring fra et pilotanlegg på Kårstø bør inngå i prosjekteringen av fullskala anlegg på Kårstø, Mongstad, Tjeldbergodden. Fullskala anlegg vil kunne være i drift i 2013/2014. Det er ca ett år tidligere enn planlagt på Mongstad.
- Det bør legges til rette for å stimulere utvikling av norsk kompetanse og kvalifisering av norskutviklet teknologi. Erfaringer fra deltagelse i EU prosjekter og internasjonalt CO₂ samarbeid må utnyttes fullt ut i vår norske satsing. Når det gjelder bygging av fullskala anlegg, bør dette konkurranseutsettes på vanlig måte.

Norge har, med mye av sin rikdom bygget på olje- og gass eksport, et særskilt moralsk ansvar for å bidra til utvikling av renseteknologi for CO₂. Norsk fagbevegelse stiller seg fult ut bak en slik satsning. Det vil ikke bli forstått hvis statlige bevilgninger brukes til å legge norsk teknologiutvikling ”død”. Norsk satsing på CO₂-rensing bør i stedet bidra til at norsk teknologiutvikling styrkes.